

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA,
kterou se oznamuje

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY k oceňování

Česká národní banka jako příslušný správní orgán vydává podle § 20d odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 135/2014 Sb., § 9a odst. 1 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 135/2014 Sb. (dále jen „zákon o spořitelních a úvěrních družstvech“) a § 199 odst. 5 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 135/2014 Sb. toto opatření obecné povahy k čl. 24 odst. 2 a čl. 466 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále jen „nařízení“):

I. Banka, spořitelní a úvěrní družstvo a obchodník s cennými papíry podle § 8a odst. 1, 2 a 3 zákona o podnikání na kapitálovém trhu oceňují aktiva a podrozvahové položky a určují kapitál v souladu s mezinárodními účetními standardy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ve znění nařízení (ES) č. 297/2008.

II. Banka, spořitelní a úvěrní družstvo a obchodník s cennými papíry podle § 8a odst. 1, 2 a 3 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, kteří poprvé plní požadavek podle bodu I ode dne použitelnosti nařízení, zavedou nezbytné interní postupy a technické požadavky tak, aby do 2 let ode dne použitelnosti nařízení postupovali při plnění požadavku podle bodu I v souladu s mezinárodními účetními standardy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ve znění nařízení (ES) č. 297/2008.

Odůvodnění

1. Podle § 20d odst. 1 zákona o bankách, § 9a odst. 1 zákona o spořitelních a úvěrních družstvech a § 199 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu může Česká národní banka vydat opatření obecné povahy na základě a v mezích přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího obezřetnostní požadavky tam, kde tento přímo použitelný předpis umožňuje příslušnému orgánu udělit výjimku nebo upravit použití stanovených pravidel bankám nebo skupině druhově určených bank, spořitelním a úvěrním družstvům nebo skupině druhově určených spořitelních a úvěrních družstev nebo obchodníkům s cennými papíry nebo skupině druhově určených obchodníků s cennými papíry. Přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím obezřetnostní požadavky je nařízení.

2. V souladu se zákonným zmocněním uplatňuje Česká národní banka pravomoc upravit na základě a v mezích nařízení použití stanovených pravidel, která se vztahují na úvěrové instituce¹, investiční podniky² nebo jiné osoby³.

¹ Čl. 4 odst. 1 bod 1 nařízení.

² Čl. 4 odst. 1 bod 2 nařízení.

³ Například finanční instituce podle čl. 4 odst. 1 bodu 26 nařízení nebo podnik pomocných služeb podle čl. 4 odst. 1 bodu 18 nařízení.

3. Česká národní banka tímto opatřením obecné povahy stanovuje jednotný rámec pro oceňování a určování kapitálu pro účely obezřetnostních pravidel podle mezinárodních účetních standardů podle nařízení (EU) č. 1606/2002⁴ (dále jen „mezinárodní účetní standardy“), a to bez ohledu na účetní rámec, který banka, spořitelní a úvěrní družstvo nebo obchodník s cennými papíry podle § 8a odst. 1, 2 a 3 zákona o podnikání na kapitálovém trhu používá, a dále lhůtu 2 let, během níž musí tyto osoby přizpůsobit své interní postupy a technické požadavky tak, aby nejpozději po jejím uplynutí postupovaly v souladu s mezinárodními účetními standardy.

4. Podle čl. 24 odst. 1 nařízení se oceňování aktiv a podrozvahových položek provádí v souladu s použitelným účetním rámcem. Česká národní banka zde vychází z čl. 24 odst. 2 nařízení, odchýlně od čl. 24 odst. 1 nařízení, podle kterého mohou příslušné orgány vyžadovat, aby instituce prováděly oceňování aktiv a podrozvahových položek a určování výše kapitálu v souladu s mezinárodními účetními standardy.

5. Česká národní banka rovněž vychází z čl. 466 nařízení, odchýlně od čl. 24 odst. 2 nařízení, podle kterého povolí příslušné orgány institucím, po nichž je požadováno oceňování aktiv a podrozvahových položek a určování kapitálu v souladu s mezinárodními účetními standardy, lhůtu 24 měsíců na zavedení nezbytných interních postupů a technických požadavků.

6. Česká národní banka považuje za přínosné, pokud budou tuzemské instituce pro účely plnění požadavků podle nařízení oceňovat aktiva a podrozvahové položky a určovat kapitál podle mezinárodních účetních standardů, neboť z pohledu péče o bezpečné fungování finančního systému v České republice a zachování finanční stability jde jednoznačně o pozitivní skutečnost. Mezinárodní účetní standardy jsou založeny na pokročilých a prověřených postupech pro oceňování, zejména v případě stanovování reálné hodnoty aktiv a závazků. V tomto ohledu jsou mezinárodní účetní standardy v porovnání s účetním rámcem podle českých právních předpisů přesnější a poskytují výrazně vyšší stupeň srovnatelnosti údajů, které se vztahují k jednotlivým institucím. Postupy pro oceňování finančních nástrojů, včetně derivátů, zejména v případě hierarchie přístupů ke stanovení reálné hodnoty, se neomezují jen na tržní cenu a v případě její nedostupnosti na kvalifikovaný odhad, avšak bez podrobnějšího rámce. Vzhledem k tomu, že východiskem při stanovení hodnoty expozice pro účely obezřetnostních požadavků je ocenění aktiva nebo podrozvahové položky, je důvodné vyžadovat, aby toto ocenění bylo provedeno co nejpřesněji a srovnatelným způsobem.

7. Používání mezinárodních účetních standardů pro účely oceňování výrazně usnadní institucím, které tyto standardy nepoužívají pro účely vedení účetnictví a sestavování účetní závěrky, plnění požadavků podle nařízení. Například mezinárodní standard pro účetní výkaznictví č. 13, který upravuje oceňování reálnou hodnotou, se uplatní při plnění požadavků podle čl. 34 nařízení, kdy je instituce povinna dodržovat požadavky obezřetného oceňování podle čl. 105 nařízení jak na nástroje obchodního portfolia, tak na nástroje investičního portfolia. Aplikace postupů podle mezinárodních účetních standardů rovněž pomůže institucím při plnění požadavků na systém řízení rizik a uveřejňování informací podle části osmé nařízení.

8. Tímto opatřením obecné povahy, které stanovuje požadavek používat mezinárodní účetní standardy pro účely dodržování obezřetnostních pravidel, se instituci nestanovuje povinnost vést účetnictví a sestavovat účetní závěrku podle těchto standardů.

9. Návrh tohoto opatření obecné povahy byl od 25. srpna 2014 do 15. září 2014 zveřejněn na úřední desce České národní banky a způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž k návrhu nebyly uplatněny žádné připomínky.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů v platném znění.

Účinnost

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem 31. října 2014.

Ing. Mojmír Hampl, MSc., Ph.D., v. r.
viceguvernér

Ing. Pavel Hollmann, MBA, v. r.
ředitel sekce regulace a mezinárodní spolupráce
na finančním trhu

otisk úředního razítka

Postup vydání

Toto opatření obecné povahy bylo zveřejněno 31. října 2014.